

3° ΕΠΑ.Λ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Σχολικό έτος : 2013-2014

ΕΙΔΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Β' ΤΑΞΗ

“Η Φοροδιαφυγή”

Υπεύθυνοι καθηγητές: Βασιλική Αλεξίου ΠΕ.09
Δημήτριος Κοντοστέργιος ΠΕ.13

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	3
Η ομάδα μας.....	4
Εισαγωγή.....	6
Ο ρόλος του κράτους στην οικονομική ζωή.....	6
Η έννοια του φόρου.....	7
Είδη φόρων.....	7
Η έννοια και ο σκοπός της φορολογίας.....	8
Ιστορική αναδρομή.....	9
Οι έννοιες: φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή, εισφοροδιαφυγή	10
Αίτια και συνέπειες της φοροδιαφυγής.....	11
Έκθεση του ΔΝΤ για την φοροδιαφυγή στην Ελλάδα.....	13
Η φοροδιαφυγή στην Ήπειρο.....	14
Δύσκολη η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής.....	14
Φορολογικοί παράδεισοι.....	16
..	
Η πολιτική της Ε.Ε στην φοροδιαφυγή.....	18
Προτάσεις για την περιστολή της φοροδιαφυγής.....	19
Έρευνα-ερωτηματολόγιο.....	20
Συμπεράσματα.....	24
Βιβλιογραφία.....	25

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι μαθητές/ιες της Β' Τάξης των τμημάτων Οικονομίας & Διοίκησης του 3^ο ΕΠΑ.Λ Ιωαννίνων στα πλαίσια της Ειδικής Θεματικής Δραστηριότητας επέλεξαν να εκπονήσουν την ερευνητική εργασία (project) με θέμα:

"Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ"

Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται σε θέμα μακροοικονομικής θεωρίας με σκοπό την ενημέρωση και την ανάλυση του φαινομένου της φοροδιαφυγής, τόσο στην οικονομική όσο και στην κοινωνική του διάσταση.

Συγκεκριμένα επιχειρείται η ανάδειξη των αιτιών και των συνεπειών της φοροδιαφυγής στην ελληνική κοινωνία καθώς και οι τρόποι αντιμετώπισης και διαχείρισης αυτού του φαινομένου.

Στη συγκεκριμένη εργασία προσπαθήσαμε να δώσουμε απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα:

- Η έννοια των φόρων και της διαφυγής τους.
- Οι φόροι ως μέσο δημοσιονομικής πολιτικής.
- Η σημασία της φοροδοτικής ικανότητας των φυσικών και νομικών προσώπων για τη συνέχιση της λειτουργίας του κράτους.
- Η φορολογική πολιτική ως τρόπος επίτευξης οικονομικής ανάπτυξης.
- Τα αίτια της φοροδιαφυγής.
- Οι συνέπειες της φοροδιαφυγής
- Η φοροδιαφυγή στην Ήπειρο.
- Η πολιτική της Ε.Ε στην φοροδιαφυγή.

Η επιτυχία της ερευνητικής εργασίας οφείλεται στην καλή προσπάθεια εκ μέρους των μαθητών/ιών, στο σωστό συντονισμό της ομάδας από τους καθηγητές κυρία Βασιλική Αλεξίου ΠΕ.09 και Δημήτριο Κοντοστέργιο ΠΕ.13, καθώς και στην στήριξη που είχαμε από την Δ/ντρια του σχολείου μας κ. Αντωνία Κρασιώτη.

Η ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ

A' ΥΠΟΟΜΑΔΑ

Καραλή Σοφία

Καρβέλη Ειρήνη

Μασούρας Χρήστος

Ντίνος Νίκος

Ερωτήματα

1. Ο ρόλος του κράτους στην οικονομική ζωή
2. Η έννοια του φόρου-Είδη φόρων.
3. Η έννοια του δημόσιου προϋπολογισμού.

B' ΥΠΟΟΜΑΔΑ

Καλούδη Βανέσα

Κοσμά Σμαράγδα

Μπούκα Γεωργία

Ερωτήματα

1. Οι έννοιες: φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή, εισφοροδιαφυγή.
2. Η σημασία το να πληρώνει κανείς φόρους.

Γ' ΥΠΟΟΜΑΔΑ

Μυρτολλάρι
Καμπριέλα

Σουλάϊ Τζοάνα

Μυρτολλάρι
Κλοντιάνα

Μέτα Σαμπρέτε

Ερωτήματα

1. Τα αίτια της φοροδιαφυγής.
2. Η έννοια της οικονομικής ανάπτυξης και η σχέση της με την φορολογική πολιτική του κράτους.

Δ' ΥΠΟΟΜΑΔΑ

Πλίτσης Γεώργιος

Λαλάϊ Τζουλιάν

Ερωτήματα

1. Οι συνέπειες της φοροδιαφυγής.
2. Η φοροδιαφυγή στη χώρα μας και ιδιαίτερα στην Ήπειρο.

Ε' ΥΠΟΜΑΔΑ

Παππός Βασίλειος

Τσιγγέλης Βασίλειος

**Τσουμάνης
Αλέξανδρος**

**Μαλέσκος
Χρυσοβαλάντης**

Ερωτήματα

- 1. Φορολογικοί παράδεισοι και ο ρόλος τους στην φοροδιαφυγή.**
- 2. Η πολιτική της Ε.Ε στην φοροδιαφυγή.**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε όλη μας τη ζωή, σχεδόν σε κάθε στιγμή της συναντούμε το ρυθμιστικό και παρεμβατικό ρόλο του κράτους. Ο ρόλος του είναι κομβικός στην οργάνωση της καθημερινής μας ζωής σε όλες τις σύγχρονες κοινωνίες. Η αύξηση των κρατικών δαπανών για την εθνική άμυνα, τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος, της δημόσιας υγείας, την ικανοποίηση των αιτημάτων των αγροτών, των συνταξιούχων για το ύψος των συντάξεων, τη βελτίωση των συγκοινωνιών, τη διαχείριση των απορριμμάτων, την μείωση της ανεργίας, την προστασία του περιβάλλοντος κ.ά είναι αναμφισβήτητα παραδείγματα που αποκαλύπτουν το ρόλο του.

Όλα τα παραπάνω το κράτος τα πετυχαίνει με την αύξηση των δημοσίων εσόδων και κυρίως μέσω του συστήματος φορολόγησης.

Οι φόροι αποβλέπουν σε ταμειυτικούς, οικονομικούς και κοινωνικοπολιτικούς σκοπούς, με τελικό στόχο τη παραγωγή δημοσίων αγαθών και τη δικαιότερη κατανομή του πλούτου ανάμεσα στους πολίτες.

Όμως ο φόρος αποτελεί έναν μηχανισμό αναγκαστικής μετάθεσης μέσω παραγωγής από την ιδιωτική στη δημόσια χρήση από τον δε πολίτη αφαιρεί ένα μέρος του εισοδήματός του ή της περιουσίας του. Ως αντίδραση στην προσπάθεια του κράτους για επιβολή φορολογίας εμφανίζεται η φοροδιαφυγή, καθόσον μάλιστα η πληρωμή του φόρου από τον πολίτη δεν συνοδεύεται τις περισσότερες φορές με ειδική αντιπαροχή από αυτό.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ

Στις οικονομίες που λειτουργούν με βάση το μηχανισμό της αγοράς υπάρχει ανάγκη κρατικής παρέμβασης. Η παρέμβαση του κράτους ήταν φυσικά πολύ πιο σημαντική σε έκταση και σε σοβαρότητα στις οικονομίες που λειτούργησαν κατά το παρελθόν με μορφή κατευθυνόμενης οικονομίας. Κάθε οικονομία για να μπορέσει να λειτουργήσει έχει ανάγκη από ένα γενικό νομικό πλαίσιο και από την εξασφάλιση συνθηκών εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας. Την ευθύνη γι' αυτά την έχει το κράτος που παίρνει αποφάσεις για θέματα που αφορούν ολόκληρη την κοινωνία με γνώμονα το συλλογικό συμφέρον. Η υλοποίηση των αποφάσεων αυτών δεν γίνεται μέσω του μηχανισμού των τιμών, που χρησιμοποιεί ο ιδιωτικός τομέας για την υλοποίηση των δικών του αποφάσεων, αλλά με άλλα μέσα που έχει στη διάθεση του ο δημόσιος τομέας.

Το κράτος παρεμβαίνει για να:

- Διορθώνει ορισμένες ατέλειες και αδυναμίες που εμποδίζουν το μηχανισμό της αγοράς να λειτουργήσει αποτελεσματικά
- Περιορίζει τις μεγάλες ανισότητες στη διανομή του εισοδήματος μεταξύ των διαφόρων ομάδων, χρησιμοποιώντας μέτρα όπως προοδευτική φορολογία εισοδήματος που επιβαρύνει κυρίως τα νοικοκυριά με υψηλά εισοδήματα, διάφορες παροχές σε χρήμα ή σε είδος που ωφελούν κυρίως τα φτωχότερα νοικοκυριά κ.ά, για

να αναπαραχθούν τα λεγόμενα δημόσια αγαθά καθώς και για να επηρεάσει την οικονομική δραστηριότητα.

Το κράτος παρεμβαίνει στην οικονομική ζωή είτε με νομοθετικές παρεμβάσεις που αφορούν τη λειτουργία των αγορών, είτε με την άσκηση των κατάλληλων πολιτικών (δημοσιονομική και νομισματική πολιτική).

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Φόρος ονομάζεται η αναγκαστική εισφορά που καταβάλλεται από το φορολογούμενο, χωρίς ειδική αντιπαροχή και την εισπράττει το Κράτος για να αντιμετωπίσει τις δημόσιες ανάγκες του.

Τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των φόρων είναι:

1. Αποτελούν αναγκαστικό μέσο μετάθεσης πόρων από τον ιδιωτικό τομέα στο δημόσιο.

2. Αποτελούν μονομερές μέσο (μέσο που συνεπάγεται μόνο παροχή από τους ιδιωτικούς φορείς προς τους δημόσιους (φορείς) χωρίς αντίστοιχη ειδική αντιπαροχή των τελευταίων προς τους πρώτους).

Οι διάφοροι φόροι που υπάρχουν σε κάθε χώρα σε δεδομένη στιγμή (φορολογικό σύστημα), αποτελούν ένα αναγκαστικό μέσο μετάθεσης πόρων από τον ιδιωτικό στο δημόσιο φορέα, ώστε να μπορούν οι δημόσιοι φορείς να χρηματοδοτούν τις δαπάνες τους και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο κοινωνικό σύνολο δωρεάν. Η λειτουργία αυτή των φόρων είναι γνωστή ως ταμειωτική λειτουργία. Είναι ίσως η σπουδαιότερη λειτουργία των φόρων, αλλά όχι και η μοναδική. Εκτός από αυτήν, οι φόροι επιτελούν και άλλες λειτουργίες, δεδομένου ότι χρησιμοποιούνται από τους δημόσιους φορείς ως μέσα για την άσκηση οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.

ΕΙΔΗ ΦΟΡΩΝ

Οι φόροι διακρίνονται αρχικά σε δύο είδη, ανάλογα με το συσχετισμό τους με το εισόδημα του φορολογούμενου.

1. **Άμεση φορολόγηση-άμεσους φόρους**, όταν τα έσοδα του κράτους λαμβάνονται βάσει κλίμακας εισοδήματος, φορολογώντας συνήθως πιο επιθετικά όσους λαμβάνουν μεγάλα εισοδήματα και πιο συντηρητικά όσους λαμβάνουν μικρά. Η άμεση φορολόγηση είναι "αξιοκρατική", γιατί μπορεί να γίνει διάκριση των προσώπων σε εισοδηματικές τάξεις και να καθοριστεί ανάλογα το ύψος του φορολογικού βάρους.

2. **Έμμεση φορολόγηση-έμμεσους φόρους**, όταν τα έσοδα λαμβάνονται από όλες τις κοινωνικές ομάδες ανεξαρτήτως εισοδήματος, εφόσον δεν είναι εύκολη η διάκριση στο εισόδημα ή για ποικίλους άλλους λόγους. Στηρίζεται στο σκεπτικό άντλησης εσόδων σε

περιπτώσεις που δεν είναι αυτό εφικτό ή εύκολο μέσω των κλιμάκων της άμεσης. Παραδείγματα έμμεσης φορολόγησης αποτελούν ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), ο φόρος κύκλου εργασιών (πλην ΦΠΑ), τέλη χαρτοσήμου, φόρος μεταβίβασης ακινήτων.

Διπλή Φορολόγηση

Διπλή φορολόγηση είναι η αποτίμηση φόρων σε μια περίπτωση δύο ανεξάρτητες φορές συνήθως με δύο διαφορετικές φορολογικές μεθόδους και ο υπολογισμός της τελικής εισφοράς ως το άθροισμα αυτών των δύο. Περιπτώσεις διπλής φορολόγησης προκύπτουν συνήθως όταν ένα πρόσωπο διενεργεί συναλλακτικές δραστηριότητες και στη χώρα μόνιμης κατοικίας του και σε άλλη χώρα. Η διπλή φορολόγηση για την ίδια συναλλακτική δραστηριότητα θεωρείται άδικη.

Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η φορολογία είναι η επιβολή υποχρεωτικών φόρων υπέρ του κράτους. Τα κρατικά έσοδα μέσω των υποχρεωτικών φόρων των φυσικών προσώπων (πολιτών) και νομικών προσώπων αποτελούν στη σύγχρονη οικονομία την σημαντικότερη πηγή των δημοσίων εσόδων. Η εισοδηματική πολιτική (το κόστος εκτέλεσης του κυβερνητικού έργου) στηρίζεται ακριβώς στους πόρους που αποκομίζει το κράτος με τη φορολογική πολιτική που αποφασίζει να εφαρμόσει.

Ο σκοπός της φορολογίας είναι:

1. Η χρηματοδότηση των κρατικών δαπανών, κατά την δημοσιονομική πολιτική.
2. Η ενίσχυση ή σταθεροποίηση της οικονομικής ανάπτυξης.
3. Ανακατανομή του πλούτου που αφορά την κοινωνική οικονομία για άμβλυνση των ανισοτήτων.

Η φορολογία αποτελεί μια σημαντική δραστηριότητα των δημόσιων φορέων σε όλες τις χώρες του κόσμου, και ιδιαίτερα στις περισσότερο ανεπτυγμένες, αφού εξασφαλίζει συνήθως περισσότερο από το 90% των εσόδων τους. Για το λόγο αυτό αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό αντικείμενο μελέτης, με το οποίο ασχολούνται τόσο η οικονομική, όσο και άλλες επιστήμες, όπως π.χ. η νομική επιστήμη, η πολιτική επιστήμη, η διοικητική επιστήμη κ.ά

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η φορολογία φαίνεται να ξεκίνησε από την αρχαιότητα ως υποχρέωση ανθρώπων να καταβάλλουν αντικείμενα ή προϊόντα αξίας σε άρχοντες ή κράτη. Συνήθως σε κάθε περιοχή υπήρχε ένας άρχοντας με στρατιωτική, πολιτική εξουσία ή ήταν απλά ένας γαιοκτήμονας στον οποίο αποδίδονταν οι εισφορές, και αυτός με τη σειρά του τις έστελνε στην ανώτατη κρατική αρχή. Στον ελλαδικό χώρο επί Βυζαντίου παρατηρήθηκε το φαινόμενο οι εισφορές να καταβάλλονται στην κοινότητα αντί για κάποιο άρχοντα και αυτή με τη σειρά της να αποδίδεται στο κράτος.

Η φορολογία στην αρχαιότητα και το Μεσαίωνα ίσως συνδέθηκε με τη στρατιωτική κατάκτηση ή πολιτική κτήση όπως υποδηλώνει η χαρακτηριστική φράση φόρος υποτέλειας.

Σχεδόν ταυτόχρονα με τη φορολογία αναπτύχθηκε και το φαινόμενο της φοροδιαφυγής,

ώστε να δημιουργηθούν ειδικές οργανώσεις συλλογής φόρων για την εξασφάλιση της είσπραξης των φόρων και τον ακριβή υπολογισμό του κάθε φόρου. Αυτές οι οργανώσεις ταυτόχρονα μπορούσαν να επιδικάσουν ποινές σε φοροφυγάδες.

Οι υποχρεωτικές εισφορές αρχικά ήταν ένα μέρος της σοδειάς, όπως συνέβαινε στην αρχαία Αίγυπτο και αργότερα αντικαταστάθηκαν με χρήματα μετά την εφεύρεσή του. Ωστόσο, ο υπολογισμός της υποχρεωτικής καταβολής εξακολουθούσε να γίνεται με βάση την έκταση των κτημάτων του φορολογούμενου μέχρι και μετά τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία σε πολλά κράτη.

ΟΙ ΕΝΝΟΙΕΣ: ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ, ΦΟΡΟΑΠΟΦΥΓΗ, ΕΙΣΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

Η φοροδιαφυγή αποτελεί σοβαρό έγκλημα ή απάτη εις βάρος του κράτους. Γενικά αποτελείται η οποιαδήποτε απόκρυψη φορολογητέας ύλης ενός φορολογούμενου φυσικού ή νομικού προσώπου από τις φορολογικές αρχές.

Η φοροδιαφυγή εκτός από ποινικό αδίκημα θεωρείται και αντικοινωνική συμπεριφορά δεδομένου ότι το συνολικό ποσό αυτής θα κληθεί στο τέλος να καλυφθεί με πρόσθετα κυβερνητικά μέτρα από το σύνολο των φορολογουμένων.

Η φοροαποφυγή πραγματοποιείται στα πλαίσια ενός καλά μελετημένου φορολογικού σχεδιασμού, κατά τον οποίο δημιουργούνται διάφορα σενάρια και εναλλακτικές, μέχρι να προσδιοριστεί ο ελάχιστος δυνατός φόρος συνήθως στα πλαίσια του νόμου.

Διαφέρει από την έννοια της φοροδιαφυγής και ισορροπεί λοιπόν για μη καταβολή φόρων λόγω κενών στη νομοθεσία.

Εισφοροδιαφυγή είναι η μη εμπρόθεσμη, σε σχέση με την πραγματική παροχή εργασίας ή άσκηση δραστηριότητας, καταβολή εισφορών στα ταμεία που ασφαλίζουν είτε μισθωτούς είτε αυτοαπασχολούμενους.

Είναι δηλαδή τα φαινόμενα της μη καταβολής των οφειλόμενων εισφορών προς το αντίστοιχο ασφαλιστικό τομέα.

ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Διάφορες μελέτες σε εθνικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν καταλήξει ότι οι παράγοντες που οδηγούν στη φοροδιαφυγή είναι κοινοί διαφοροποιούμενοι μόνο στον τρόπο και το βαθμό που αυτοί προσδιορίζουν το μέγεθος και την έκταση αυτής σε κάθε χώρα. Οι σημαντικότεροι από αυτούς τους **παράγοντες-αίτια**, οι οποίοι προβάλλονται ως προσδιοριστικοί της τάσης είναι:

1. **Το μορφωτικό επίπεδο και η φορολογική αγωγή.** Η ανάδειξη της αναγκαιότητας ύπαρξης των φόρων ως κύριο μέσο κάλυψης του κόστους παροχής κοινωνικών υπηρεσιών είναι σημαντικός παράγοντας στην εμπέδωση της φορολογικής συνείδησης.
2. **Ο τρόπος αξιοποίησης των φορολογικών εσόδων.** Τα αποτελέσματα ερευνών δείχνουν ότι οι πολίτες πιστεύουν ότι δεν υπάρχει σωστή αξιοποίηση επ' ωφελεία του κοινωνικού συνόλου των εισπραττόμενων φορολογικών εσόδων, όπως επίσης πιστεύουν ότι η διαφθορά καλά κρατεί παρότι έχουν γίνει πολλές προσπάθειες να μειωθεί η σπατάλη του δημοσίου χρήματος και να καταπολεμηθεί η διαφθορά. Κατά συνέπεια μέσα σε ένα κλίμα αδυναμίας καταπολέμησης της διαφθοράς και παράλληλα γενικής μείωσης των εισοδημάτων των πολιτών μέσα από τα συνεχή επώδυνα εισπρακτικού χαρακτήρα μέτρων που υιοθετούνται, η απαίτηση για «ενίσχυση της φορολογικής συνείδησης» καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη.
3. **Μικρή πιθανότητα εντοπισμού των παραβατών** Η πιθανότητα αυτή εξαρτάται από την πιθανότητα να ελεγχθούν οι φορολογούμενοι και την πιθανότητα εφόσον ελεγχθούν να αποκαλύψει ο έλεγχος ότι έχει διαπραχθεί αδίκημα φοροδιαφυγής. Η αύξηση της πιθανότητας ελέγχου και εντοπισμού φορολογητέων εσόδων από τις φορολογικές αρχές οδηγεί σε αύξηση του δηλωθέντος εισοδήματος.
4. **Πολυπλοκότητα και αστάθεια του φορολογικού συστήματος.** Η πολυνομία και τα κενά που δημιουργούνται μέσω αυτής επιτρέπουν την εκμετάλλευσή τους με σκοπό τη φοροδιαφυγή ή/και τη φοροαποφυγή. Ειδικά όσοι ανήκουν σε υψηλότερες εισοδηματικές τάξεις έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν συμβουλές ειδικών με αντικείμενο το «φορολογικό προγραμματισμό» των δραστηριοτήτων τους. Πέραν αυτού όμως η πολυπλοκότητα της φορολογικής νομοθεσίας μεταφράζεται σε δυσκίνητους ελεγκτικούς μηχανισμούς με αποτέλεσμα τη διευκόλυνση της δράσης των ασυνεπών φορολογουμένων.
5. **Αβεβαιότητα ως προς την τελική φορολογική επιβάρυνση.** Αβεβαιότητα γιατί κανένας δεν μπορεί να γνωρίζει το ύψος της συνολικής φορολογικής του επιβάρυνσης διότι εκτός του αναλογούντος φόρου για τα εισοδήματά του συχνά καλείται να καταβάλει επιπλέον φόρους με τη μορφή «εκτάκτων εισφορών», πρακτικές οι οποίες δίνουν το απαραίτητο άλλοθι για μελλοντική απόκρυψη εισοδημάτων. Όσο μεγαλύτερη είναι η φορολογική επιβάρυνση τόσο μειώνεται το διαθέσιμο εισόδημα με αποτέλεσμα να αυξάνεται το «κίνητρο» και η τάση για φοροδιαφυγή, η οποία γίνεται εντονότερη στα υψηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια όπου το όφελος είναι μεγαλύτερο.

Η φοροδιαφυγή έχει αρνητικές συνέπειες για το κοινωνικό σύνολο διότι επηρεάζει σημαντικά τη λειτουργία της οικονομίας υποθηκεύοντας το μέλλον της χώρας. Μόνοι κερδισμένοι είναι όσοι φοροδιαφεύγουν και μόνιμα χαμένοι όσοι επί σειρά ετών πέραν των δικών τους βαρών καλούνται να σηκώσουν και τα βάρη των φοροφυγάδων. Οι συνέπειες της φοροδιαφυγής ενδεικτικά είναι:

α) Η άδικη κατανομή των φορολογικών βαρών με αποτέλεσμα της διαφορετικής φορολογικής επιβάρυνσης φυσικών αλλά και νομικών προσώπων που ουσιαστικά έχουν την ίδια φοροδοτική ικανότητα.

β) Οι στρεβλώσεις στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων διότι οι αυτές που φοροδιαφεύγουν έχοντας σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα καθίστανται πιο ανταγωνιστικές.

γ) Τα περιορισμένα φορολογικά έσοδα για το κράτος με αποτέλεσμα την περιορισμένη δυνατότητα χρηματοδότησης των δαπανών αλλά και ελέγχου του δημοσίου χρέους. Αυτό έχει σαν συνέπεια τη στροφή του κράτους σε εναλλακτικούς τρόπους άντλησης εσόδων όπως και τα τελευταία επώδυνα, για την πλειονότητα των Ελλήνων, μέτρα.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΝΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το ΔΝΤ δημοσιοποίησε διακριτικά μια μελέτη για τη φοροδιαφυγή στην Ελλάδα, στην οποία γίνεται σύγκριση της οικονομικής επιβάρυνσης που έχει κάποιος που πληρώνει κανονικά τους φόρους του με τις οικονομικές και άλλες επιπτώσεις που έχει κάποιος που φοροδιαφεύγει. Το συμπέρασμα είναι ότι οι νόμοι και οι πρακτικές στη χώρα δεν αποτρέπουν τη φοροδιαφυγή,

αντίθετα ο συνεπής φορολογούμενος πληρώνει περισσότερα από τον φοροφυγά. Έτσι, το ΔΝΤ εξηγεί με συγκεκριμένα παραδείγματα γιατί είναι παράλογο

να πληρώνεις φόρους στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την έκθεση που έχει συνταχθεί από τετραμελή ομάδα εμπειρογνομόνων του ΔΝΤ επισημαίνεται:

1. Η μη πληρωμή φόρων είναι ένα μέσο για να παραμείνει μια επιχείρηση ή ένας ελεύθερος επαγγελματίας στην

αγορά, δηλαδή να μη βάλει λουκέτο. Στην έκθεση γίνεται αντιδιαστολή των επιχειρηματιών που είναι καθ' όλα τυπικοί με τις φορολογικές του υποχρεώσεις και οι οποίοι αντιμετωπίζουν αθέμιτο ανταγωνισμό από εκείνους που φοροδιαφεύγουν.

2. Η πληρωμή των προστίμων για την απασχόληση ανασφάλιστων εργαζόμενων είναι πιο συμφέρουσα σε σχέση με την πληρωμή των εισφορών για τους εργαζομένους, καθώς εάν ο επιχειρηματίας που δεν καταβάλει τις ασφαλιστικές εισφορές εντοπιστεί, καλείται να καταβάλει ένα πρόστιμο περίπου 500 ευρώ.

3. Η μη δήλωση του εισοδήματος επιφέρει μικρότερες κυρώσεις από τη δήλωσή του και τη μη πληρωμή των σχετικών φόρων στη συνέχεια.

4. Η αναμονή για την επόμενη ρύθμιση τμηματικής εξόφλησης οφειλών. Η έκθεση σημειώνει ότι ο φορολογούμενος που δεν είναι συνεπής περιμένει την επόμενη ευεργετική ρύθμιση. Εφόσον και πάλι δεν μπορεί να πληρώσει, τότε σταματά να πληρώνει και περιμένει την επόμενη ευεργετική ρύθμιση τμηματικής εξόφλησης που θα προσφέρει έκπτωση στις προσαυξήσεις.

5. Είναι πιο συμφέρον να προσφύγεις στα δικαστήρια, παρά να πληρώσεις τους φόρους που σου βεβαιώνονται μετά τη διενέργεια ενός φορολογικού ελέγχου. Σύμφωνα με την έκθεση, πολλοί προσφεύγουν στη δικαιοσύνη, όπου η συζήτηση της υπόθεσής τους καθυστερεί έως και 10 χρόνια, ενώ δεν αποκλείεται να δικαιωθούν.

6. Χορηγούνται συνεχείς παρατάσεις στις προθεσμίες εκπλήρωσης των φορολογικών υποθέσεων.

7. Οι φορολογούμενοι νιώθουν ότι οι φόροι τους δεν έχουν κάποια ανταποδοτικότητα. Η έκθεση σημειώνει ότι την ώρα που τα νοικοκυριά καλούνται να πληρώσουν φόρους, πρέπει να ξοδεύουν αδρά για υπηρεσίες όπως η παιδεία (φροντιστήρια), υγεία, μεταφορές ή να πληρώνουν φακελάκια. Σε κάθε περίπτωση, αναφέρεται, οι υπηρεσίες που παρέχει το κράτος χαμηλότερης ποιότητας σε σχέση με τους φόρους που καλούνται να πληρώσουν οι φορολογούμενοι.

Η ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Στο 47,5% φτάνει το ποσοστό παραβατικότητας, όσον αφορά την φοροδιαφυγή στους νομούς Άρτας– Θεσπρωτίας και Πρέβεζας. Παράγοντες της αγοράς αποδίδουν την έξαρση της φοροδιαφυγής στο γεγονός ότι πλέον οι πολίτες δεν έχουν κίνητρο να ζητούν αποδείξεις αλλά και στο ότι οι επιχειρήσεις αποφεύγουν συστηματικά να τις εκδίδουν για να μην πληρώσουν υπέρογκη εφορία.

Η φοροδιαφυγή, συμπεριλαμβανομένου του "ενεργού φορολογικού προγραμματισμού" για ελαχιστοποίηση της φορολογικής επιβάρυνσης, εκτιμάται ότι στοιχίζει στα κράτη μέλη μέχρι και 1 τρισεκατομμύριο ευρώ το χρόνο. Τα πρώτα βήματα για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής σε πανευρωπαϊκό επίπεδο πρέπει να είναι η καλύτερη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών και η μάχη κατά των φορολογικών παραδείσων.

ΔΥΣΚΟΛΗ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Οι προσωπικές και μικρές επιχειρήσεις έχουν κίνητρο να φοροδιαφεύγουν. Κάθε απόδειξη που δεν κόβεται σημαίνει καθαρό κέρδος στην τσέπη του επιτηδευματία ή του μικροεπιχειρηματία. Αυτό δεν ισχύει για τις μεγάλες επιχειρήσεις, διότι κάθε απόδειξη που δεν κόβει ο υπάλληλος μιας αλυσίδας σούπερ μάρκετ είναι κέρδος του υπαλλήλου και ζημία του μετόχου. Στις μεγάλες επιχειρήσεις, οι αποδείξεις χρησιμεύουν και για τον εσωτερικό έλεγχο της εταιρείας. Στις μικρές

επιχειρήσεις, ελεγκτής και ελεγχόμενος είναι ο ίδιος, που σημαίνει ότι δεν υπάρχει το εσωτερικό αντικίνητρο για να μην κόβονται αποδείξεις.

Στην Ελλάδα, «η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής» έχει γίνει ένα από τα ιερά δισκοπότηρα της οικονομικής ανάκαμψης. Αυτό μαζί με την «καταπολέμηση της σπατάλης» στο Δημόσιο χρησιμοποιούνται διαρκώς για να κοροϊδευούμε εαυτούς και αλλήλους, με πρώτους τους τροϊκανούς. Συνιστά μια εύκολη ρητορεία για να αποφεύγουμε διαρκώς τα μέτρα αναδιάρθρωσης της οικονομίας. Έτσι, όταν 70% των δαπανών του Δημοσίου είναι μισθοί, συντάξεις και προνοιακά επιδόματα, κάθε εξοικονόμηση στο χαρτί υγείας ελάχιστα δημοσιονομικά αποτελέσματα θα έχει. Αν δεν γίνουν ριζικές αναδιορθωτικές μεταρρυθμίσεις, δεν θα υπάρξει μεγάλη πρόοδος στις δαπάνες. Το ίδιο ακριβώς γίνεται και με τη φοροδιαφυγή. Αν δεν αλλάξει η διάρθρωση της οικονομίας, με περιορισμό του ποσοστού των μικρών επιχειρήσεων, θεαματικά αποτελέσματα στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής δεν θα μπορέσουμε να δούμε.

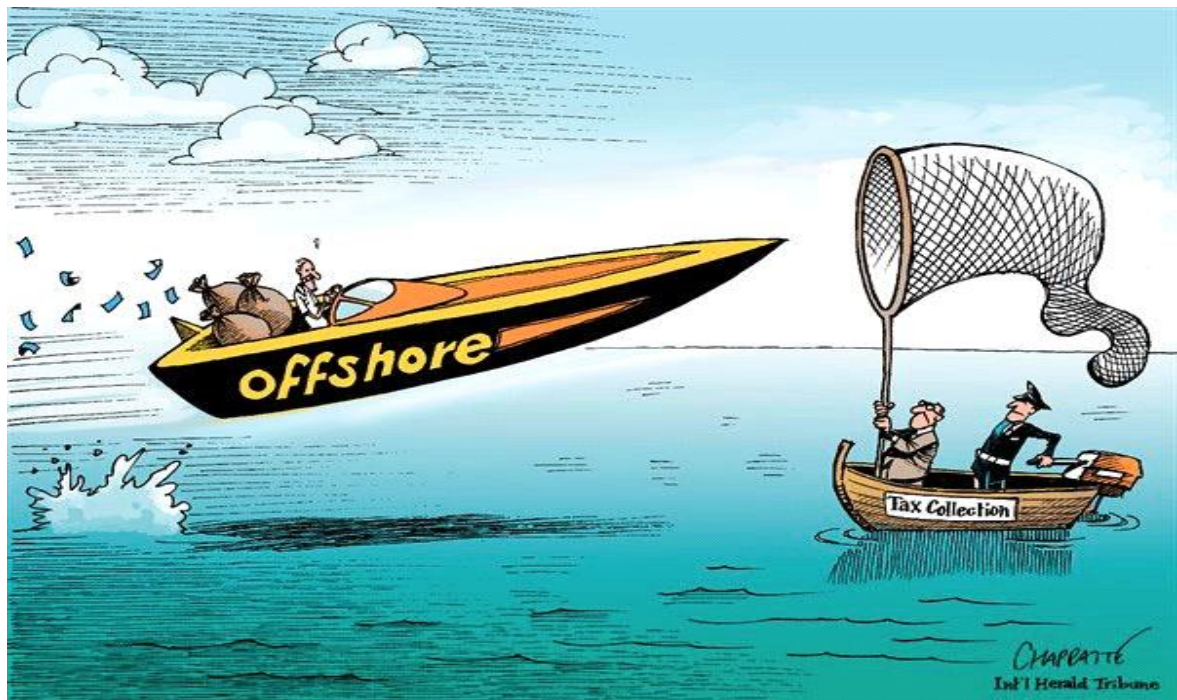
Τα παραπάνω, βέβαια, δεν υπονοούν ότι οι μάχες για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής δεν πρέπει να δοθούν διότι είναι εκ των προτέρων χαμένες. Όλες οι χώρες δίνουν τη μάχη τους κατά της φοροδιαφυγής, ακόμη και παρά το γεγονός ότι έχουν μικρότερα ποσοστά. Ο ηλεκτρονικός έλεγχος των συναλλαγών, οι διασταυρώσεις με περιουσιακά στοιχεία, οι διαρκείς επιτόπιοι έλεγχοι είναι στην καθημερινή ατζέντα. Στην Ελλάδα, όπου κυριαρχεί η μικρή επιχειρηματικότητα, πρέπει να κάνουμε περισσότερα, αλλά μέχρι να χτυπήσει την πόρτα μας η κρίση, δεν κάναμε σχεδόν τίποτε και σήμερα συνεχίζουμε να κάνουμε λιγότερα.

Η φοροδιαφυγή δεν περιορίζεται αποκλειστικά στις μικρές επιχειρήσεις. Υπάρχει και

φοροδιαφυγή μεγαλοεπιχειρηματιών οι οποίοι εκμεταλλεύονται τρύπες του παγκόσμιου συστήματος (π.χ. φορολογικούς παραδείσους) για να νομιμοποιούν τα έσοδα της κλοπής από τον κρατικό κορβανά. Απέναντι σ' αυτό το φαινόμενο οι κυβερνήσεις απαντούν με μέτρα αντικατασκοπείας (αγοράζουν καταλόγους ονομάτων καταθετών σε τράπεζες που έχουν απόρρητο) και γίνονται κινήσεις για παγκόσμια συνεργασία στο μέτωπο της φοροδιαφυγής. Αυτή για προφανείς λόγους θα αργήσει είναι πολλά τα λεφτά και μεγάλα τα συμφέροντα που ευνοούν να υπάρχουν τέτοιου τύπου «τρύπες» στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα.

Το άλλο μεγάλο πρόβλημα για τα δημόσια οικονομικά είναι οι μέθοδοι φοροαποφυγής. Οι μεγάλες επιχειρήσεις μπορεί να μη φοροδιαφεύγουν, αλλά με τον ανταγωνισμό που υπάρχει για προσέλκυση κεφαλαίων, τους δίνονται τεράστιες ευκαιρίες για να φοροαποφεύγουν, είτε με τριγωνικές συναλλαγές είτε με απευθείας ευνοϊκές φορολογικές ρυθμίσεις προς όφελος του κεφαλαίου.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ

Με τον όρο φορολογικός παράδεισος ή φορολογικό καταφύγιο χαρακτηρίζονται γενικά οι χώρες - κράτη τα οποία διαθέτουν ειδική φορολογική πολιτική με χαμηλή ή και καθόλου φορολογία για όσους ξένους επενδυτές ιδρύουν εκεί εταιρείες, μεταφέρουν εκεί τα κεφάλαια ή τα περουσικά τους στοιχεία. Έτσι οι επενδυτές καταβάλουν πολύ μειωμένη ή και καθόλου φορολογία έναντι της προβλεπόμενης εκείνης στη χώρα της μόνιμης διαμονής του.

Σε ορισμένες περιπτώσεις προκειμένου να προσελκύουν ξένους επενδυτές, οι χώρες αυτές

έχουν ως πάγια πολιτική να μην διαθέτουν σε τρίτους οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τις οικονομικές δραστηριότητες των επενδυτών που δραστηριοποιούνται στο έδαφός τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα διάφορα άτομα, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή και διεθνείς εταιρίες να καταφεύγουν σ' αυτά τα κράτη και να δημιουργούν εταιρίες τις λεγόμενες "Οφ-σορ" εκ του αγγλικού όρου Offshore (=υπεράκτιες εταιρίες ή υπερπόντιες εταιρίες) με έδρα αυτούς τους «παραδείσους» με απώτερο σκοπό την μικρότερη δυνατή φορολογική τους επιβάρυνση, και κατ' επέκταση την απαλλαγή φορολογίας τους από τη χώρα της μόνιμης διαμονής τους αλλά και η απόκρυψη δραστηριοτήτων οι οποίες μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να είναι παράνομες.

Ο όρος offshore σημαίνει μακράν των ακτών, επειδή όμως δημιουργήθηκε στην Αγγλία που είναι μια μεγάλη νήσος ο όρος αυτός κατ' επέκταση σημαίνει "εκτός επικράτειας", και με αυτή την έννοια κατέληξε διεθνής όρος επιχειρηματικότητας εξωτερικού, και ειδικότερα γι' αυτή που δημιουργείται σε "φορολογικό παράδεισο".

Χώρες, οι οποίες χαρακτηρίζονταν ως φορολογικοί παράδεισοι είναι: η Ιρλανδία, η Κόστα-Ρίκα, η Κύπρος, η Λιβερία, το Λιχτενστάιν, το Βανουάτου, το Λουξεμβούργο, το Μονακό*, η Ολλανδία*, η Ουρουγουάη, ο Παναμάς, η Σιγκαπούρη*, η Φινλανδία*, το Χονγκ Κονγκ, οι Σεϋχέλλες η Σαμόα, το Μπελίτζε, οι Μπαχάμες, το Ναουρού, καθώς και κάποιες υπερπόντιες κτήσεις όπως το Γιβραλτάρ, τα νησιά Γκέρσεϊ και Γκένσεϊ, οι Βερμούδες, οι Βρετανικές

Παρθένοι Νήσοι, ο Μαυρίκιος, τα Νησιά Καϋμάν, η Νήσος του Μαν, η νήσος Νέβις, κ.ά

Ο οργανισμός FATF (Financial Action Task Force on Money Laundering) συστάθηκε το 1989 με σκοπό την πάταξη του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος. Στην πιο πρόσφατη έκθεσή του

(Annual Review of Non-Cooperative Countries and Territories 2006-2007 με ημερομηνία 12 Οκτωβρίου 2007) δεν συμπεριέλαβε καμία χώρα ως μη συνεργάσιμη. Η Μιανμάρ αφαιρέθηκε από τον σχετικό κατάλογο στις 13 Οκτωβρίου 2006, το Ναουρού στις 13 Οκτωβρίου 2005 και η Νιγηρία στις 23 Ιουνίου 2006.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ Ε.Ε ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

Η καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής είναι σημαντική τόσο για την προστασία των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού όσο και για την εμπιστοσύνη των πολιτών στον αμερόληπτο χαρακτήρα και την αποτελεσματικότητα των φορολογικών συστημάτων. Μια συντονισμένη προσέγγιση της ΕΕ μπορεί να ενισχύσει τη συλλογική μας ικανότητα να καταπολεμήσουμε τη φορολογική απάτη και φοροδιαφυγή και να προωθήσουμε υψηλά πρότυπα φορολογικής διακυβέρνησης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Συγκεκριμένα πρέπει να υπάρξει:

1. Ανάγκη αποφασιστικής δράσης για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής.

2. Εξασφάλιση των προσπαθειών δημοσιονομικής εξυγίανσης και της αμεροληψίας των φορολογικών συστημάτων

Η φορολογική απάτη και η φοροδιαφυγή περιορίζουν τις δυνατότητες των κρατών μελών να αυξήσουν τα έσοδα και να υλοποιήσουν την οικονομική πολιτική τους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ παραμένουν σε υπεράκτιες περιοχές, συχνά αδήλωτα και αφορολόγητα, με αποτέλεσμα να μειώνονται τα κρατικά φορολογικά έσοδα.

Η αποφασιστική δράση για την ελαχιστοποίηση της φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής θα μπορούσε να αποφέρει δισεκατομμύρια πρόσθετων εσόδων για τους δημόσιους προϋπολογισμούς σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η φορολογική απάτη και η φοροδιαφυγή αποτελούν επίσης πρόκληση για τη δικαιοσύνη και την ισονομία. Η δικαιοσύνη αποτελεί βασική προϋπόθεση για να γίνουν αποδεκτές από κοινωνικής και πολιτικής πλευράς οι αναγκαίες οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Οι φορολογικές επιβαρύνσεις θα πρέπει να κατανέμονται με πιο ισότιμο τρόπο και να διασφαλίζεται ότι όλοι, είτε πρόκειται για εργάτες είτε για πολυεθνικές εταιρείες που επωφελούνται από την ενιαία αγορά είτε για εύπορους ιδιώτες με αποταμιεύσεις στο εξωτερικό, συμβάλλουν στην τόνωση των δημοσίων οικονομικών.

Στην τελευταία σύνοδο τονίστηκε η ανάγκη να αποφασίσουν τα κράτη μέλη σχετικά με καίριας σημασίας προτάσεις που έχουν υποβληθεί στο Συμβούλιο, όπως η οδηγία για τη φορολόγηση των αποταμιεύσεων, και να εντείνουν τη χρήση των μέσων άσκησης πολιτικής που είναι ήδη διαθέσιμα, μεταξύ άλλων με φιλόδοξη εφαρμογή του σχεδίου δράσης της Επιτροπής για την ενίσχυση της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης και της

φοροδιαφυγής, καθώς και των δύο συστάσεων σχετικά με τους φορολογικούς παραδείσους και τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό.

Για πολλά χρόνια, η ΕΕ θέτει την αρχή της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών στο επίκεντρο της προσέγγισής της. Είναι σημαντικό να επεκταθεί η αρχή αυτή σε όλες τις μορφές εισοδήματος. Για τον λόγο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα υποβάλει νομοθετική πρόταση με σκοπό την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών στο πλαίσιο της οδηγίας περί διοικητικής συνεργασίας. Αυτό θα εξασφαλίσει την πλήρη και συνεπή κάλυψη όλων των τύπων εισοδήματος σε όλα τα κράτη μέλη. Επίσης, με βάση τις ρυθμίσεις της ΕΕ, θα πρέπει να καθοριστεί συλλογικά μια ισχυρή και συντονισμένη θέση της ΕΕ στην ομάδα G8, στην ομάδα G20 και στον ΟΟΣΑ, ώστε η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών να γίνει το νέο παγκόσμιο πρότυπο".

Επίσης η ενίσχυση του συντονισμού των φορολογικών πολιτικών θα διασφάλιζε ότι οι φορολογικές πολιτικές των κρατών μελών συμβάλλουν στους ευρύτερους πολιτικούς στόχους της ΕΕ, όπως ορίστηκαν πρόσφατα στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς μεγέθυνση.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Τελειώνοντας θα θέλαμε να καταθέσουμε προτάσεις για την περιστολή της φοροδιαφυγής στην χώρα μας:

- Αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος. Πρέπει να εφαρμοστεί ένα επαρκές και αποτελεσματικό σύστημα, με κύρια χαρακτηριστικά την απλότητα, την σταθερότητα,

τη σαφήνεια και το σωστό προσανατολισμό στη δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών.

- Θα πρέπει να ισχυροποιηθεί και να γίνει αξιόπιστος ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός της χώρας μας. Η σωστή εφαρμογή και λειτουργία ενός ενιαίου μηχανογραφικού προγράμματος θα δώσει τη δυνατότητα καταχώρησης όλων των συναλλαγών, μεταβιβάσεων κλπ. κάθε φορολογουμένου.
- Σημαντική προϋπόθεση για τον εκσυγχρονισμό του φορολογικού συστήματος είναι η εκπαίδευση του προσωπικού και η συνεχής επιμόρφωσή του στα νέα τεχνολογικά δεδομένα, που θα παρέχεται στους εφοριακούς από σχολές επιμόρφωσης και από ειδικά προγράμματα και σεμινάρια.
- Να θεσπισθεί ένα νέο, ευέλικτο, δίκαιο, λειτουργικό και κοινωνικά αποδεκτό φορολογικό σύστημα, το οποίο θα αναβαθμίζει την αξιοπιστία του κράτους, θα εξομαλύνει τις σχέσεις φορολογουμένων και φορολογούσα Αρχής και θα εξασφαλίζει την αρμονική συνεργασία τους.
- Επιπλέον θα πρέπει να ανυψωθεί το επίπεδο της φορολογικής συνείδησης των πολιτών με την συστηματική ενημέρωσή τους πάνω στο θέμα της φοροδιαφυγής, έτσι ώστε να συνειδητοποιήσουν την υποχρέωσή τους για σεβασμό των νόμων και συμμετοχή του καθένα ανάλογα με τις δυνάμεις του στα δημοσιονομικά βάρη.
- Να σταματήσουν οι εκάστοτε πολιτικές ηγεσίες του Υπουργείου Οικονομικών να εκδίδουν χαριστικές αποφάσεις, παρέχοντας φορολογική αμνηστία μόνο για φοροεισπρακτικούς λόγους.
- Να θεσπισθούν αυστηρές κυρώσεις σε βάρος των μεγάλων φοροφυγάδων, οι οποίες να μην έχουν μόνον σχέση με την επιβολή εξουθενωτικών προστίμων και προσαυξήσεων, αλλά να στρέφονται κατά της λειτουργίας της ίδιας της επιχείρησης.
- Τέλος, να εφαρμοσθεί χωρίς νέες καθυστερήσεις το πρόγραμμα "TAXIS" το οποίο θα ενοποιήσει και θα εξασφαλίσει συνεχή ροή πληροφοριών μεταξύ των επί μέρους συστημάτων (μητρώο, Φ.Π.Α., φορολογία εισοδήματος, Κ.Β.Σ., έσοδα).

ΕΡΕΥΝΑ-ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Η ομάδα μας πραγματοποίησε εκτός σχολείου μια μικροέρευνα, για να διαπιστώσει το πώς αντιλαμβάνονται οι πολίτες το ρόλο της φοροδιαφυγής στην οικονομική ζωή .

Στην έρευνα συμμετείχαν 58 πολίτες διαφορετικού φύλου, ηλικίας, μορφωτικού επιπέδου και επαγγέλματος. Ο καθένας απαντούσε ανώνυμα στο ερωτηματολόγιο έτσι ώστε τα αποτελέσματα να είναι όσο το δυνατόν πιο αντικειμενικά

Το ερωτηματολόγιο που συντάξαμε περιλαμβάνει τα παρακάτω ερωτήματα:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΘΗΛΥ

ΑΡΡΕΝ

1.ΦΥΛΟ

1

2

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ-
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ

2. ΕΠΙΠΕΔΟ
ΜΟΡΦΩΣΗΣ

1

2

3

4

17-25

26-35

36-50

50-70

3.ΗΛΙΚΙΑ

1

2

3

4

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Σημ. Το παρόν ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθεί από τους μαθητές της Β΄ Τάξης του 3ου ΕΠΑ.Λ Ιωαννίνων για τις ανάγκες εκπόνησης της εργασίας τους, με θέμα: "Η φοροδιαφυγή".

Ξέρετε τι σημαίνει ο όρος φοροδιαφυγή;

Ναι

Όχι

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Σημειώστε X στην επιθυμητή απάντηση)	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ	Διαφωνώ	Δεν γνωρίζω - Δεν απαντώ
1. Πιστεύετε ότι το κράτος έχει ανάγκη από φόρους και η μη απόδοσή τους πρέπει να τιμωρείται;	45%	46%	9%	0%
2. Η έλλειψη δημοσίων αγαθών (αγαθών που προσφέρει το κράτος) προκαλεί κοινωνική ανισορροπία και κοινωνικές εκρήξεις;	45%	50%	4%	1%
3. Πιστεύετε πως η φοροδιαφυγή συνέβαλε και συμβάλλει στην οικονομική κρίση;	39%	46%	11%	4%
4. Σε ένα κράτος αναξίπιστο & διεφθαρμένο είναι καλύτερα να φοροδιαφεύγει κάποιος;	11%	21%	59%	9%
5. Η ύπαρξη ενός αδιάφθору ελεγκτικού μηχανισμού απαλλαγμένου από συντεχνιακά σύνδρομα με αυστηρότητα στις παραβάσεις θα περιόριζε τη φοροδιαφυγή;	30%	45%	9%	16%
6. Θα είχε καλύτερα αποτελέσματα η είσπραξη φόρων και ο έλεγχος αν τον αναλάμβαναν ιδιωτικές επιχειρήσεις ;	27%	36%	23%	14%
7. Θα προτείνατε στον υπουργό οικονομικών για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής την μετατροπή της χώρας μας σε φορολογικό παράδεισο, προκειμένου να γίνουν επενδύσεις, να υπάρξει ανάπτυξη, εργασία άρα και περισσότεροι φόροι συνολικά προς είσπραξη;	23%	38%	23%	16%
8. Θα δικαιολογούσατε επιχειρηματία που του οφείλει το δημόσιο δεν τον πληρώνει και διακυβεύεται η βιωσιμότητα του, να προβεί σε φοροδιαφυγή για την επιβίωσή του;	19%	45%	25%	11%
9. Θα συμφωνούσατε σε ευχερέστερη πρόσβαση των φορολογικών αρχών σε τραπεζικούς λογαριασμούς φορολογούμενων με διασφάλιση του απορρήτου για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής ;	21%	41%	25%	13%
10. Η συνυπευθυνότητα των λογιστών δρα καταληκτικά στον περιορισμό της φοροδιαφυγής;	20%	37%	34%	9%

11. Θεωρείται ότι λογιστικές συμβουλές φοροτεχνικού-λογιστή για φοροαποφυγή, αλλά με νόμιμο τρόπο είναι μεμπτό για το επάγγελμά του;	21%	32%	27%	20%
12. Θα συμφωνούσατε σε σοβαρές περιπτώσεις φοροδιαφυγής να υπήρχε άμεση δήμευση της περιουσίας και φυλάκιση μέχρι και ισόβια;	37%	47%	14%	2%
13. Όσο μεγαλύτερα είναι τα φορολογητέα εισοδήματα τόσο πιο επιρρεπείς είναι οι φορολογούμενοι σε φοροδιαφυγή;	32%	36%	16%	16%

14. ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ είναι:

- A.** συνώνυμο της κλοπής 23% 2
- B.** αναγκαίο κακό 12%
- Γ.** αναγκαίο καλό 4%
- Δ.** δημιούργημα ενός 12%
σαθρού μεθοδευμένου
φορολογικού
συστήματος για να
εξυπηρετεί αυτούς που
το σχεδίασαν
- E.** αποτέλεσμα νοοτροπίας 26%
που επέβαλλαν με τις πρακτικές
τους οι εκάστοτε
Κυβερνήσεις
- ΣΤ.** εύκολος τρόπος 23%
πλουτισμού
σε ένα διάτρητο
φορολογικό σύστημα

Ευχαριστούμε!!!

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Είναι συντριπτικό το ποσοστό των πολιτών(πάνω από 91%) που θεωρούν ότι η μη απόδοση των φόρων πρέπει να τιμωρείται γιατί το κράτος μέσα από τους φόρους προσφέρει τα δημόσια-κοινωνικά αγαθά που καλύπτουν ανάγκες των πολιτών ώστε να υπάρχει κοινωνική ισορροπία. Θεωρούν βέβαια ότι η παρατεταμένη και μεγάλη φοροδιαφυγή συνέβαλε και τελικά οδήγησε στην οικονομική κρίση.

Όσο διεφθαρμένο και αναξιόπιστο και αν είναι το κράτος καμία περίπτωση φοροδιαφυγής δεν επιτρέπεται, ενώ θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση η ύπαρξη αδιάφθору ελεγκτικού μηχανισμού που θα στελέχωναν πολύ καλύτερα ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Μάλλον απογοητευμένοι από τον βαθμό της φοροδιαφυγής και συμβιβασμένοι με την επικείμενη κατάσταση, πιστεύουν και είναι δεκτικοί στον ερχομό χρήματος στην χώρα μας με αδιευκρίνηστη προέλευση μήπως μπορέσει και επανακινηθεί η οικονομία.

Όσον αφορά τους λογιστές και τα γραφεία τους, τους αποδίδουν αρκετές ευθύνες για το φαινόμενο της φοροδιαφυγής.

Θέλουν να τιμωρηθούν, μέχρι και να φυλακιστούν οι φοροφυγάδες, θεωρώντας ότι η φοροδιαφυγή είναι κλοπή, εύκολος τρόπος πλουτισμού, αντιεπιχειρηματική δράση που μάλλον είναι αποτέλεσμα της νοοτροπίας που έχει ο λαός μας, φυσικά με την ανοχή των εκάστοτε κυβερνήσεων.

Πηγές

Βιβλιογραφία

“Αρχές Οικονομίας” της Α΄ Λυκείου, εκδόσεις Διόφαντος.

“Οι Οικονομικές Λειτουργίες του Κράτους”, Δ. Π. Καράγιωργα, εκδόσεις Παπαζήση.

“Πολιτική Οικονομία”, Θ. Π. Λιανού κ’ Γ. Κ. Χρήστου, εκδόσεις Ο.Ε.Δ.Β.

“Κρατική Παρέμβαση στη Οικονομική Δραστηριότητα”, Δ. Παπαδόπουλος, εκδόσεις Παρατηρητής

Ιστοσελίδες

el.wikipedia.org/wiki/

www.el.business-anti-corruption.com

old.phs.uoa.gr/~ahatzis/Goubanitsas.doc

www.imerisia.gr

ec.europa.eu/europe2020/pdf/tax_el.pdf

www.capital.gr/news.asp?id=1791460
